

ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС *БЕСКРАЈНО ПЛАВО КОЛО*, 2023

Саопштење о наградама

У склопу акције „Повратак читању и ћирилици“, Српска књижевна задруга је и ове године организовала литерарни конкурс за ученике основних и средњих школа у Србији и расејању, под називом *БЕСКРАЈНО ПЛАВО КОЛО*, са циљем да шири љубав према књизи и читању, као и према традиционалним, идентитетским вредностима које оличава СКЗ, једна од најстаријих институција књиге и културе српског народа. Тема овогодишњег конкурса била је: *Косовска мисао у памћењу српског народа*. Ученици су могли сами да изаберу форму свог рада – песму, причу, есеј, драмски текст. Предвиђено је награђивање по три рада у обе категорије: за ученике средњих и основних школа.

На Конкурс је пристигло укупно 205 радова из 110 школа, из Србије, Републике Српске, Црне Горе и Хрватске. Радујемо се да је овогодишња тема, која се сама наметнула и задала, наишла на овако масован одзив, и поред нашег страховања да је сувише захтевна, поготово за ученике основних школа.

Општи је утисак да већина ученика која се јавила на Конкурс има јасну свест о значају косовског завета и косовског наслеђа у историјском трајању српског народа. Тема је била таква да се нису могла избећи ни конвенционална, општа места из политичке и јавне сфере, којима смо сви снажно изложени. Те мане су биле предвидиве и за њих су чланови жирија имали разумевања. Али, као и на досадашњим конкурсима, наградили смо и похвалили радове у којима се уз зрело промишљање теме јавља, макар као тежња, отклон од клишеа и општих места.

Жири у саставу: др Марија Јефтимијевић Михајловић, др Валентина Вукмировић Стефановић и др Душко Бабић, на састанку одржаном 20. јуна 2023. године, једногласно је донео одлуку да се награде следећи ученици:

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Трећа награда:

Станко Вићановић, ОШ „Бановић Страхиња“, Београд (шифра: С10Б19Ћ)

Друга награда:

Јована Глицић, ОШ „Стефан Немања“, Ниш (шифра: Божуров изданак)

Прва награда:

Милица Радуловић, ОШ „Илија Кишић“ Херцег Нови (шифра: Свитање)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Трећа награда:

Лука Максимовић, Средња школа Ушће (шифра: Косовска мисао 0202313)

Друга награда:

Амела Рамчевић, Средња школа Нова Варош (шифра: Искра)

Прва награда:

Јована Данчетовић, Средња школа у Звечану (шифра: Божур 2023)

Уз награђене, Жири је одлучио да похвали и радове следећих ученика:

Основне школе:

Сергеј Јовић, ОШ „Његош“, Ниш; **Милош Богдановић**, ОШ „Илија Кишић“, Зеленика; **Богдан Пантовић**, ОШ „Јово Курсула“, Краљево; **Дијана Адамовић**, ОШ „Бранко Топић“, Бачка Паланка; **Ана Грубачић**, ОШ „Јован Јовановић Змај“, Требиње; **Ана Ђукић**, ОШ „Георги Стојков Раковски“, Бања Лука; **Тамара Рашковић**; ОШ „Јован Цвијић“, Зубин Поток; **Ђорђе Влајковић**, ОШ „Синиша Главашевић“, Вуковар.

Средње школе:

Милена Јовановић, Гимазија Приштина, Лапље Село; **Вукашин Бабић**, Математичка гимназија, Београд; **Андреа Брезич**, Српска гимназија „Никола Тесла“, Будимпешта; **Катарина Круљ**, Карловачка гимназија; **Катарина Честић**, Гимназија „Филип Вишњић“, Бијељина; **Сергеј Ристановић**, Десета гимназија „Михајло Пупин“, Београд; **Огњен Бошковић**, СШЦ „Перо Слијепчевић“, Гацко; **Срдан Влаховић**, Четврта београдска гимназија; **Јован Вукосављевић**, Филолошка гимназија, Београд; **Јана Павловић**, Гимназија „Душан Тривунац Драгош“, Сврљиг.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Трећа награда:

Добитник треће награде **Станко Вићановић** из ОШ „Бановић Страхиња“ у Београду, у свом раду, под насловом „Косовска мисао кроз подвиг Милоша Обилића“, замишља Србију као шарени ћилим, који су наши преци украсили својим делима. Међу тим

украсима њему је најлепши онај који је својим подвигом утиснуо Милош Обилић. Обилић нас је, вели Станко, научио да „је реч заклетва пред истином“.

Друга награда:

Добитница друге награде **Јована Глицић** из ОШ „Стефан Немања“ у Нишу, у свом лирском есеју обраћа се замишљеном саговорнику и позива га да у прошлости свог народа сагледа стопе свих који су страдали за род, бранећи га у историјским бурама и олујама. За њу су најсветлије стопе косовског мученика кнеза Лазара, па каже: „Векови пролазе, а божур и даље цвета, подсећа нас на нове калемове, на неисцрпну снагу старинских јунака“.

Прва награда:

Прву награду у конкуренцији основних школа жири је доделио ученици **Милица Радуловић**, из ОШ „Илија Кишић“, из Херцег Новог. Она је склопила топлу и дирљиву причу о младој мајци Марији, која у рукама држи чедо, док послује по кухињи и сећа се свог детињства у Метохији - трчања по пољима, посета манастирима, погледа светитеља са фрески, лекција из Косовске историје... Док гледа пред собом заветне свеће које је у њеној машти упалила царица Милица, и сама озарена њиховом светлошћу, ауторка овај рад завршава стиховима:

Са олтара твог сам вина попио
Ој, Косово равно и Метохијо,
Земљо мила, бићеш моја довека
Ти си моје срце, моја колевка“.

2. СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Трећа награда:

Лука Максимовић, Средња школа Ушће, у свом раду размишља о тешким изазовима пред којима се данас налазе Косово и Метохија, чврсто стојећи на становишту да их се не смемо одрећи. „Никада нисам био на Косову и никада нисам видео те крајолике из песама и цркве са слика, али надам се да хоћу једног дана“, каже он. Верује да ће, кад се то деси, по светој српској земљи корачати са поносом, а не у страху.

Друга награда:

Амела Рамчевић, Средња школа Нова Варош, написала је рад у форми песме у прози, са неколико снажних слика у којима изказује свој однос према Косову и косовском наслеђу, као што је ова: „Чарне очи које су гледале ово поље, рујно вино које се испијало, русе косе нежно уплетене, оштре сабље што се под појасом крију... Све ми знамо, нећемо заборавити. О њима певају реке, по њима мирише божур, о њима сањају ноћи, у њима се рађају нове зоре и пјане поколења“. За ову лирску усхићеност, жири је Амели доделио другу награду.

Прва награда:

Прву награду жири је доделио ученици **Јовани Данчетовић**, из Средње школе у Звечану. Овде, наравно, није било никаквог „плана“ или, не дај Боже, намештања, али јесте било велике радости чланова жирија кад су после дешифровања радова, сазнали да је аутор девојка са Косова и Метохије. Рад носи наслов „Моје Косово“ - при чему је значењски акценат на првој речи – *моје*. Земљу на којој живи и у коју су загледале очи њене душе, Јована доживљава као своју кућу и своју породицу, као неко унутрашње обасјање које показује виши план живота. Она о томе каже: „Косово је онај лепи и узвишени осећај који нам ненајављено устрепери у души! Косово је српска црква! Косово је наше колико је и божје, јер нам га је Господ подарио! Косово је вечити бој, душевни, не оружани! ...Косово је реч у коју стаје цела Србија. Косово је место страдања, али и место рођења!“

Жири се лако одлучио да за овај рад Јовани Данчетовић из Звечана додели прву награду.

У Београду, 20. 6. 2023. године

Чланови жирија:

Др Марија Јефтимијевић Михајловић

Др Валентина Вукмировић Стефановић

Др Душко Бабић